

2017-04-29

Kulturarvet i Kvibille

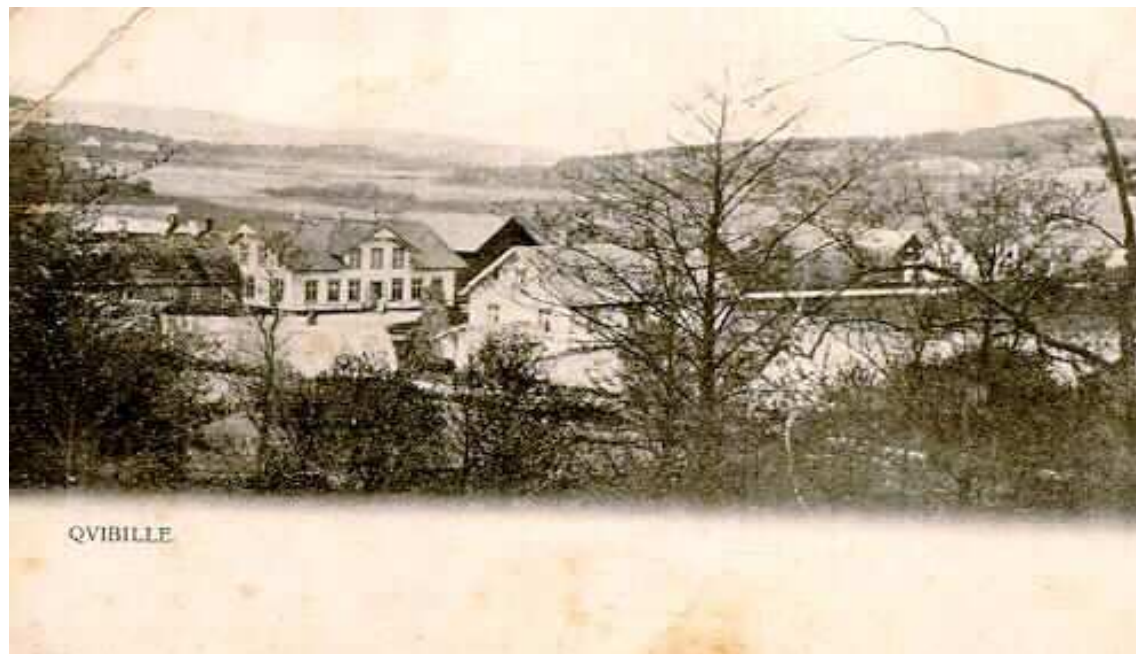
Kvibille en plats att besöka

Syfte

Övergripande syftet är att Kvibille skall vara en plats intressant att besöka.

Syftet med detta projekt är att synliggöra och informera om dagens attraktiva och historiskt intressanta kultur-objekt i Kvibille.

Målgrupper

Besökande

Projektet skall inbjuda till besök i en bygd som en gång varit ett nav för kommunikation och rättsskipning i denna del av Halland.

Med koppling till det nybildade Biskopstorps Naturresevat, med fler än 10 000 besökare per år, och till Kvibille Gästgivaregård med ca 20 000 besökare per år, med närhet till väg E6 och med den nationellt och internationellt mycket kända Kvibilleosten, är besökspotentialen till Kvibille stor.

Boende

Vi vill öka Kvibillebornas förståelse för sin egen bygd.

Förskolor och skolor

Projektet ger möjligheter för förskolor och skolor att ta del av detta kulturutbud i undervisningen.

Projektet kan också ha betydelse för att visa vår kulturella bakgrund för människor från andra kulturer.

Kvibille som tingsplats

Kvibille har en månghundraårig historia som "rätter tingsstad" för Halmstads härad. Sista tinget var hösttinget 1889.

Redan under dansktiden var det tingsplats här. 1683 började svensk lag gälla.

1734 uppfördes den tingshusbyggnad som finns på platsen nu.

Ting hölls ett antal gånger om år. Vinterting och sommaring.
När tinget skulle börja ringdes i tingsklockan.

Häradshövdingen var domare och utsågs av Konungens Befallningshavande.
Nämndemännen var betrodda män från trakten.

I anslutning till tingshuset fanns en häktescell. Där fick den som skulle dömas vänta på att hämtas in till rätten eller ibland vänta på att föras till avrättningsplatsen.

Kvibille som vägknutpunkt

Vägen genom Kvibille har i många hundra år varit huvudväg och knutpunkt för resande i och genom Halland.

Redan under dansktiden var vägen genom Kvibille en del i förbindelsen Köpenhamn – Oslo. Vägen kallades då Via Regia.

Från slutet av 1600-talet var vägen en del av den svenska Kungsvägen genom Halland.

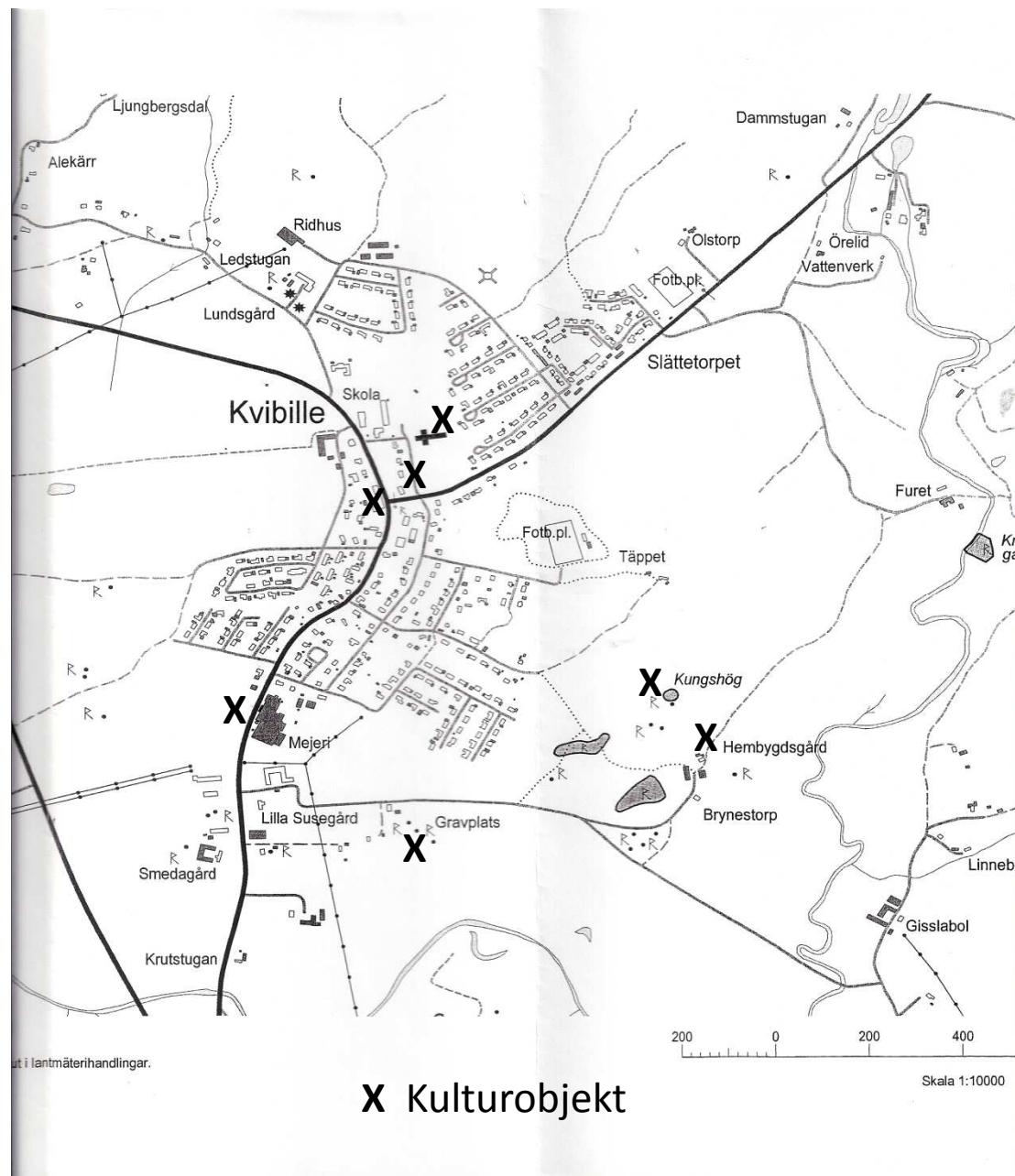
I Kvibille rastade man på Gästgivaregården och kunde byta hästar.

År 1766 reste kronprins Gustav genom Kvibille. 30 ridande kavaljerer, 53 vagnar, 116 personer och 400 hästar ingick i följet.

Kulturobjekten vi vill visa fram

- Kyrkan med runstenen
- Tingshuset med "fängelsehålan"
- Gästgivaregården
- Mejeriet
- Avrättningsplatsen
- Hembygdsgården Palms stuga
- Kungshög (större bronsåldersgrav)

Karta över platserna

Kyrkan med runstenen

De äldsta delarna har tillkommit under 1100 - 1200 talet.

Innertaket har mycket vackra tak-målningar utförda på 1770-talet.

Flera inventarier från dansktiden finns i kyrkan.

Runstenen anses vara ett av de ståtligaste och bäst bevarade fornminnesmonumenten i Halland.

Texten på stenen lyder:

”Evi och Torgut de lade stenen över Torlek Gud hjälpe hans själ”.

Tingshuset

Tingshuset

Kvibille har gamla anor som tingsplats för Halmstad härad.

Redan under den danska tiden hölls ting här.

Vid tinget den 11 juni 1683 introducerades här svensk lag.

Som Tingshus fungerade byggnaden fram till hösttinget 1889. Därefter har den använts som privatbostad, skola, ålderdomshem och kommunalhus för att numera huvudsakligen användas för mötes- och pensionärsverksamhet.

På vinden har hembygdsföreningen inrett ett skolmuseum.

”Fängelsehålan” i Tingshuset

Häktescellen och vaktrummet ställs i ordning så som de kan ha sett ut år 1849 då den siste dödsdömde vid Tinget i Kvibille, Jakob Olsson Qwick, väntade på att föras till avrättningsplatsen. Docka föreställande Qwick skall ligga på en brits i cellen.

I vaktrummet skall finnas ett bildspel som visar bilder och information från tiden för sista rättegången då dödsstraff utdömdes och verkställdes.

Gästgivaregården

Kvibille Gästgivaregård 2015

Gästgivaregården

Kvibille torg med Gästgivaregården vid mitten av 1890-talet

Gästgivaregården

Nuvarande Gästgivaregården har anor från 1600-talet

Gästgiveri har troligen funnits här även under dansktiden

I dag har Gästgiveriet stort utbud:

- Festarrangemang
- Musikevenemang
- Restaurang och café
- Logi
- Många bussresearrangörer förlägger här ett stopp för vila och förtäring under bussresan
- Föreningsmöten och årsmöten
- Bröllop
- Begravningar
- m m

Kvibille Ostbod öppnades i juni 2016 på Gästgivaregården

Gästgivaregården har årligen ca 20 000 besökande

Mejeriet

2016 firade mejeriet 100 år
i Kvibille

Kvibille mejeri vintern
1918 - 1919

Avrättningsplatsen

Avrättningarna brukade forma sig till verkliga folkfester. Pigor och drängar fick en extra dag ledigt, eftersom husbönderna skulle bilda häck vid avrättningsplatsen.

Den siste som avrättades här var den 29-årige soldaten Jacob Olsson Qwick, dömd till döden för att i svartsjuka ha slagit ihjäl en piga.

Vid avrättningen skilde bödeln med ett raskt hugg Qwicks huvud från kroppen och liket vräktes i en uppkastad grop intill. Härpå kastade häradshövdingen och bödeln enligt sed sina handskar över kroppen.

Detta hände året 1849.

Qwick den 6:e som under en 40-årsperiod avrättades i Kvibille.

Pigan Botilla Larsdotter snörade sina skor och hann aldrig reagera när Jacob Olson Qwick slungade en sten mot hennes huvud. Mordet skedde mellan Hallandssocknarna Kvibille och Getinge 1847. Qwick dömdes att mista livet på avrättningsplatsen i Kvibille, vilket rapporterades i Hallands Läns Tidning. Artikeln blev det första mordreportaget i halländsk press.

Hembygdsgården Palms stuga

Sadelmakare Johan Aron Palm var verksam här.

Kvibille Hembygdsförening
övertog "Palms stuga" 1950. Den
blev då hembygdsgård.

Kungshög

Mest känd av brons-åldershögarna i Kvibille-området är "Kungshög".

Gravkullen, som mäter 30 m i diameter och 4 m i höjd, är belägen på toppen av en höjd omedelbart öster om samhället.

Storleken indikerar att här har en betydelsefull person i bygden begravts.

Utsikt mot söder från Kungshög

Informationstavlor

- Större informationstavla centralt i samhället
- Här skall också finnas en folder att kunna ta med sig
- Informationsskylt med text och historisk illustration vid varje kulturplats

Informationstavla

Centralt i Kvibille

Skylt vid kulturplats

Exempel

Projektorganisation

Kvibille Allförening/Samhällsförening är huvudman för projektet

Projektgrupp:	Lennart Eriksson	Ordförande
	Sven Olov Johansson	Projektledare
	Anders Emanuelsson	Kvibille Gästgivaregård
	Leif Gunnarsson	Hembygdsföreningen
	Magnus Persson	Kvibille Allförening/Samhällsf.

Utformning och design görs av Anna Fransisca Nilsson, Grafale, Halmstad.

Historiska illustrationer görs av Stefan Gustafsson, Utblick Media, Halmstad.

Bildspelet görs av Magnus Persson, Kvibille.

Som stöd för att utformningar och beskrivningar blir så bra och rätt som möjligt samråder vi med:

Hallands Konstmuseum, kontaktperson Johan Dahnberg.

Kulturmiljö Halland, kontaktperson Charlotte Skeppstedt.

Vi samarbetar nära med Destination Halmstad och kommunens Näringslivskontor

Kvibille – en plats att besöka

Kvibille har

Kulturarvet i Kvibille

Kyrkan med runstenen, Tingshuset med fängelsehålan och skolmuseet, Gästgivaregården, Kvibille mejeri, Avrättningsplatsen, bronsåldersgraven Kungshög och hembygdsgården Palms stuga

Kvibille Gästgivaregård

Anor från 16-hundratalet. Festarrangemang, mat och logi. Nyöppnad ostbutik.
Ca 20 000 besökare per år.

Biskopstorps Naturreservat

Ett av södra Sveriges största naturreservat. Bildat 2011. Fler än 10 000 besökare per år.

Kvibille Mejeri

Nationellt och internationellt känt. Startade 1916. Tar inte emot besök av allmänheten.

Ostbutik på Gästgivaregården.

Närhet från väg E6

Cirka 3 km från motorvägens avfart Kvibille.

ICA-butik

Kvibille – en plats att besöka

Kvibille har forts

Holms Golfklubb

Ca 3 km sydost om Kvibille samhälle. Ca 8 000 gäster per år.

Susegårdens skjutbana för lerduveskytte

Ca 3 km nordväst om Kvibille samhälle. 3 000 – 4 000 besökande per år.

Kvibille Bollklubb

Ca 1000 besökande per år.

Kvibille Ridklubb

Ca 500 besökande per år.

Kvibille Gymnastikförening

Ostalöpet med ca 200 besökare utifrån är ett årligt arrangemang

**Sammantaget besöks Kvibille samhälle och närområdet
av ca 40 000 personer per år**

Till detta kommer alla bilister som passerar Kvibille bl a till och från kusten